

امیر دریادار خانزادی، فرمانده نیروی دریایی ارتش در گفت و گو با خراسان مطرح کرد:

برنامه تجهیز زیر دریایی و ناوشکن ها به موشک های بالستیک

از زمان حضور نیروی دریایی در جاسک، نقاط ایستایی دشمن ۷۰۰ تا ۸۰۰ کیلومتر از سواحل ایران دور تر شده است

هادی محمدی - کمی بیش از سه سال از آغاز مسئولیت فرمانده جدید نیروی دریایی ارتش می گذرد. شاید در روزهای اول سخت بود کسی بر صندلی امیر سیاری با سابقه طولانی فرماندهی نیروی دریایی تکیه کند و از او امید موفقیت و پیشرفت داشته باشیم اما امیر دریادار حسین خانزادی در این مدت نشان داد با توکل به خدا، با برنامه و نظم و با همت نیروهای متخصص و پای کار می توان در همه بخش های نیرو به دستاوردهایی رسید که حالا بتوان ادعا کرد نسبت به گذشته توقف یا کندی نبوده و حتی امور سرعت نیز گرفته است. در چهلمین سالگرد شروع دفاع مقدس و چهلمین سالگرد عملیات پیروز مروراید و در آستانه روز نیروی دریایی ارتش، با امیر خانزادی گفت و گویی ۹۰ دقیقه ای داشتیم و او برای ما از آخرین دستاوردهای تجهیزاتی نیروی دریایی گفت و این که در همین شرایط تحریمی، تجهیزات و تسلیحاتی ساخته اند که نه تنها بی نیازشان کرده است بلکه قابلیت فروش دار و هزینه اش یک چهارم نمونه خارجی خواهد بود. از توان نیرو برای دفاع از کشتی ها و نفتکش های ایرانی حتی تا ونزوئلا گفت و این که در حال کار روی نصب موشک های عمود پر تاب و حتی بالستیک روی شناورها در آینده هستیم؛ اما خلاصه کلام امیر خانزادی این است که ما توانستیم از یک امنیت عاریه ای قبل از انقلاب به امنیت بومی برسیم که بزرگ ترین دستاورد نظامی کشور به حساب می آید و قابل تحریم هم نیست. دریادار خانزادی از جمله فرماندهان با سابقه در خشان و آکادمیک در حوزه دریایی است که در تاریخ ۱۴ آبان سال ۹۶ با حکم فرماندهی معظم کل قوا، به فرماندهی نداجا منصوب شد. این مصاحبه خواندنی را از دست ندهید:

از جمله نقاط طلایی تولیدات در نداجا ساخت شناورهای سنگین در این سال ها بوده است. به نظر تان از ناوشکن جماران تا ناوشکن دنا که در آینده نزدیک الحاق می شود، روند پیشرفت چگونه بوده است؟

فرایند ساخت شناور ها از دهه ۸۰ شروع شد تا ۳۰ بهمن ۸۸ که شاهد الحاق جماران به عنوان اولین ناوشکن بومی با حضور فرمانده کل قوا به ناوگان نیروی دریایی با همه فناوری هایی بودیم که آن روز در اختیار داشتیم. همزمان با جماران، کار ساخت ناوشکن دماوند هم در شمال شروع شد که الحاقش در سال ۱۳۹۵ صورت گرفت. در این فضا برنامه ساخت ناوشکن دنا را هم در دست داشتیم و اگر امروز ملحق شود به نظرم ۱۳ سال ساختش طول کشیده است که طولانی تر از جماران بود. یکی از دلایل این زمان طولانی، وسواس بیشتر در دنا بود تا فناوری رانش و تسلیحاتی بهتری برایش پیش بینی شود اما واقعا اگر می خواهیم اوج به روزرسانی فناوری روی ناوشکن ها را ببینیم باید ناوشکن سهند را در نظر گرفت زیرا سهند الگوی جدیدتری نسبت به دناوشکن قبلی خودش داشت. درپاشنه سلاح دفاع نقطه ای بومی وجود دارد که یکی از تسلیحات خود کار کاملا به روز دنیاست و به عنوان لایه آخر دفاعی حرف نهایی را می زند و می تواند هر پرتاب نزدیک شونده ای را هدف قرار دهد. روی رانش سهند خیلی کار شد حتی روی شکش هم کار کردیم.

سهند هم با تابلرداری کوچک تری دار و هم از فناوری های هوشمند ساز بهره می برد، یکپارچگی سلاح در آن رعایت شده و در عین حال از سرعت بیشتری هم برخوردار است. بعد از سهند در ناوشکن دماوند، به بلوغ بالاتری رسیدیم و فناوری های قوی تری به کار گرفته شده که در ناوگان شمال نیروی دریایی در حال احیاست. ساخت تمام ناوشکن های ما بین ۱۰ تا ۱۳ سال طول کشید (جماران ۱۰ سال و دنا ۱۳ سال) و دماوند جدید کار طراحی و اتمام ساختش سه سال به طول انجامید. الان همه چیز دماوند نصب شده و در مرحله به آب انداختن قرار دارد که امیدواریم تا پایان سال، دریای آزمایشی خود را هم برود و این یعنی در ساخت ناوشکن های کلاس جماران به سطحی رسیدیم که می توانیم ظرف کمتر از سه سال ناوشکن بسازیم. حتی امروز ادعا می کنم که ما می توانیم در یک سال ناوشکن بسازیم بدون هیچ محدودیت یا وابستگی به بیرون. معنی این حرف این است که آن قدر انباشت فناوری و دانش داریم که با کمک مجموعه های وزارت دفاع و ظرفیت های کشتی سازی ملی ان شاء... در سال ۱۴۰۰ یا یک رشد ویژه در ساخت تسلیحات دفاعی روبه رو خواهیم شد. برای مثال امروز بلوک اول ناو آموزشی خلیج فارس کارش به انتظار سیده و اگر این سازه را ببینید خود این بلوک به لحاظ وزنی نصف یک ناوشکن است در حالی که ناو خلیج فارس ۱۰ بلوک دارد و در کار خنجات ساخته می شود. ۳۵۰۰ تن وزن این شناور است و هدف گذاری ما این بوده که دو ساله ساخته شود. هدف بسیار مهم ناو خلیج فارس هم برای نیروی دریایی و هم برای کشور به عنوان یک کشور دریایی، موضوع آموزش کارکنان است. امروز از شناورهای رزمی برای آموزش کارکنان مان استفاده می کنیم اما با حضور ناو خلیج فارس یک جریان بیوسه برای کشور در حوزه آموزش های دریایی و دریانوردی ایجاد می شود.

عرصه تولید در نداجا چقدر صرفه اقتصادی دارد؟
اولا باید گفت حوزه امنیت جایی است که با خط کش اقتصاد نباید آنرا استیجید چون اگر امنیت نباشد دیگر هیچ چیزی پایدار نخواهد بود. برای امنیت بهایی پرداخت می کنند که سایر فعالیت ها در بستران شکل می گیرد اما واقعیت این است که بین امنیت و

تولیدات جدید در ناوشکن ها

و فناوری هایی که در دنا به کار گرفته شده و توانایی های فنی و تسلیحاتی و راداری این شناور نسبت به جماران جلوتر است و چون انتهای تولید آن هم عصر با ناوشکن سهند بوده و برخی فناوری های به کار رفته در آن تشابه زیادی با سهند دارد. ناو موشک انداز کلاس پیکان به نام زره نیز برای اولین بار در ناوگان جنوب ساخته شده و به زودی در ناوگان جنوب نداجا به کار گرفته می شود چون سایر نمونه هایی که از کلاس پیکان ساختیم در ناوگان شمال بود. شناور بسیار تند و تیز و توانمندی است و بیشتر برای بهره برداری در مناطق دریایی تحت حاکمیت استفاده می شود یعنی تا ۲۰۰ مایل دریایی از ساحل، از این شناور استفاده خواهیم کرد. از این تیپ شناور چندین فروند در اختیار داشتیم و بعد از زره تعداد دیگری در مجموعه وزارت دفاع در حال ساخت داریم که سال آینده به ثمر می رسد. پس از آن سراغ پروژه سینا تیپ ۳ خواهیم رفت که بسیار پیشرفته تر بوده و یک کلاس جدید به شمار می رود.

می توانیم ساخت ناو هواپیمابر در ایران داشته باشیم؟

ساخت ناو هواپیمابر به یک سری مفاهیم و استراتژی های دفاعی برمی گردد و به نظر من قبل از رفتن به سمت ساخت ناو هواپیمابر باید بپرسیم اصولا جمهوری اسلامی ایران به ناو هواپیمابر نیاز دارد و اهداف و مقاصدش برای داشتن چنین شناوری چیست؟ اگر هم نیاز ندارد به چه دلیل؟ بسیاری از کشورهای دنیا در سال های گذشته ناوهای هواپیمابر خود را از رده خارج کرده اند و تمرکزشان را روی موضوعات دیگر گذاشته اند. یکی از موضوعاتی که ما حتما روی آن تمرکز خواهیم داشت و آن را توسعه می دهیم زیر سطحی است. نیروی دریایی ایران در مجاورت اقیانوس هند و تهدیداتی که دارد، حتما باید یکی از جهت گیری هایش زیر دریایی باشد که هست. این نوید را می دهیم که هر گاه نیاز به ناو هواپیمابر باشد آن را هم می سازیم و تاوشن را داریم.

چه بر نامه ای برای ساخت ناوشکن های جدید در شمال و جنوب دارید؟

تولیدات جدید در ناوشکن ها

ناو احیا شده دماوند ناوشکن ویژه ای است. ما موقعی که کار دماوند را در دریای خزر شروع کردیم، الگوی ساخت ما همان الگوی جماران در جنوب بود در حالی که شرایط جوی در دریای خزر به نسبت دریای جنوب کاملا متفاوت است. در دریای خزر در ایامی از سال شناور ۴ هزار تنی غرق می شود، ضمن این که این جا عمق آب، شکل ساحل بنادر ورودی و لنگر گاه ها بسیار متفاوت با جنوب است. با نگاه به تجربیات گذشته همه این ها امروز اصلاح شده مثلا ورق سازه برای ناوشکن دماوند تغییر کرد و به ویژه در لایه های پایینی قطر ورق افزایش یافت. از طرفی چون شناور وارد بنداری می شود که با مشکل لایروبی مواجه هستند پس باید آب خور کمتری داشته باشد. از سوی دیگر باید فکری شد چطور ناوشکنی بسازیم که قسمت زیر آبی آن کم باشد اما تعادل و پایداری لازم را داشته باشد؟ مطالعه ما به این نقطه رسید که به جای دو موتور از چهار موتور و به جای دو شافت از چهار شافت استفاده کنیم؛ اتفاقی که می افتد این است که از دو پورانه بزرگ به چهار پورانه کوچک تر رسیدیم که باعث می شود به عمق کمتری نیاز باشد. این در عملیات ویژگی های جدیدی ایجاد می کند و قطعا این الگوی موفق را در ناوشکن های بعدی در جنوب هم ادامه خواهیم داد.

در دریای خزر چطور؟

ساخت ناوشکن در هر کدام از ناوگان های ما متناسب با استعداد شناوری که در هر منطقه تعریف شده خواهد بود و قطعا این اولین نیست و آخرین هم نخواهد بود. فاتح گفته بود سید سفروند زیر دریایی دیگر از نوع فاتح در خط تولید است. چه زمانی می توانیم شاهد حضور فاتح ۲ در آب های کشور مان باشیم؟ از فاتح یک و عملکر دش در این مدت راضی هستید؟

باین که در بیشتر دنیا اولین نمونه محصول آن قدر مورد اعتماد نیست که وارد عملیات شود اما فاتح را با افتخار و با اقتدار به صحنه عملیات بردیم چون به دقت با نیاز مان منطقه بود. فاتح تا عماق بسیار زیاد دریا غوص کرده و شلیک از در داشته و در رزمایش اخیر هم به کار گرفته شد. فاتح ۲ و ۳ هم در برنامه ساخت قرار دارند، کار ساخت بدنه ها تمام شده و یکی از بدنه ها مونتاژ هم شده و کار تجهیزش در حال انجام است. فاتح ۴ را با یک گام بلندتر به جلو می بریم و می خواهیم یک فناوری جدید در رانش فاتح ۴ به کار بگیریم. این فناوری در صنعت داخلی تقریبا به انتها رسیده و نامش فناوری AIP، سامانه تحرک مستقل از هواس است یعنی برای شارژ باتری ها نیاز دارد به سطح آب بیايد. در واقع یک مجموعه رانشی ویژه دارد که کمک می کند مدت بیشتری زیر آب بماند.

به تازگی شاهد پرتاب موشک جاسک ۲ از زیر دریایی غدیر بودیم. آیا برای فاتح هم چنین از مایشی خواهیم داشت و نتیجه این تست چه کمکی به ما می کند؟
زیر دریایی به خودی خود یک سلاح مخوف و پنهان است چون دیده نمی شود و دشمن را نگران می کند. وقتی یک زیر دریایی کنار اسکله نباشد، به عنوان یک تهدید ممکن است هر جایی باشد. بیشتر زیر دریایی های تاکتیکی دنیا از در و مین همراه دارند و خیلی کم هستند زیر دریایی هایی که علاوه بر این دو، موشک هم حمل کنند. زیر دریایی وقتی موشک دارد یعنی نیاز

عکس: علی عباس پور

موشک کروز دریایی شهید ابومهدی که برای نیروی دریایی ارتش طراحی شد و با موفقیت تست خود را انجام داد و بیش از هزار کیلومتر پرواز کرد، یک موشک قابل برنامه ریزی است یعنی اگر بخواهید این موشک در نقطه ای بچرخد می تواند این کار را انجام دهد و طبق برنامه و مسیر تعریف شده به سمت هدف برود.

آخرین وضعیت اعزام ناو گروه های ما به آب های آزاد و بین المللی به کجا رسید؟ قول حضور در غرب اقیانوس اطلس را داده بودید. آیا گلوگاه بود جای ای فنی دارید؟ با توجه به افزایش رفت و آمد نفتکش های ایرانی به ونزوئلا و تهدیدات آمریکایی ها بر نامه ای برای اسکورت این کشتی ها تا ونزوئلا دارید؟

نمی دانم چرا این قدر اقیانوس اطلس برای رسانه ها جذاب است شاید از این بابت که یک فضای تقابلی و در مقابل یک دشمن سنتی است. امروز نیروی دریایی ارتش هیچ محدودیتی برای رفتن به هر اقیانوسی در دنیا را ندارد و به هر جا نیاز باشد و نظام صلاح بداند، می رود و محدودیت فنی و عملیاتی وجود ندارد و با اقتدار هم در این دریاها حاضر می شویم. اگر لازم باشد شناور های تجاری و نفتکش های خودمان را به هر نقطه و هر بندری اسکورت می کنیم و این کار را با اقتدار انجام می دهیم و توانایی آن را هم خیلی خوب داریم. حتی تا ونزوئلا؟

بنادر ونزوئلا از نگاه ما بنادر معمولی هستند و هیچ فرقی با سایر بنادر ندارند.

وضعیت ایران در دریای خزر در این مدت چه تغییری داشته است؟

هم ما و هم همه کشورهای اطراف دریای خزر این دریا را دریای صلح و دوستی می دانیم و نکته مهم برای ما این است که هیچ کشور و نیروی نظامی خارجی در این دریا فعالیت نکند. این را توافق کردیم و خیلی محکم پای آن هستیم. معتقدیم توانایی ها و تلاش های مجموعه نیروهای دریایی این منطقه خیلی بیشتر از نیاز های حفظ امنیت منطقه است. تعاملات خیلی خوبی با کشورهای اطراف داریم و به جرئت می شود گفت هیچ موردی از ترديد و اختلاف نظامی در خزر وجود ندارد و به هیچ کسی هم اجازه نمی دهیم امنیت خزر را خدشه دار کند. حتی با وجود کرونا در همین شرایط با رعایت تمامی پروتکل های بهداشتی با دنا و موشک انداز در رزمایش قفقاز ۲۰۲۰ روسیه شرکت کردیم. در خزر امنیت خیلی خوبی وجود دارد و کشور های ساحلی هم معتقدند امنیت باید توسط کشور های منطقه حفظ شود.

رزمایش با کشور های آیونس به کجا رسید؟

به کشورهای عضو آیونس (اجلاس فرماندهان نیروهای دریایی حاشیه اقیانوس هند) هم اعلام آمادگی کردیم تا رزمایشی را که سال گذشته به واسطه کرونا عقب افتاد، به محض مناسب شدن شرایط در سال ۲۰۲۱ انجام دهیم.

به نظر تان رشد جاسک چطور بوده و می تواند زمانی برای ما نقطه مناسبی به عنوان سپر تنگه هرمز باشد؟
مقام معظم رهبری بار ها گفته اند که سواحل مکران عقبه خلیج فارس است و اگر در خلیج فارس دنبال امنیت هستیم نقطه دفاعی و عقبه آن باید در دریای عمان شکل بگیرد. حتما جاسک به شکل سپری برای تنگه هرمز عمل می کند. از موقعی که ما در جاسک مستقر شدیم و زیر دریایی ها و ناوشکن های خود را بردیم، نقاط ایستایی دشمن در دریای تغییر کرده و فاصله زیادی از سواحل ما گرفتند و حدود ۸۰۰،۷۰۰ کیلومتر دورتر از سواحل ایران پراکنده هستند.

از وقتی که در اختیار روزنامه خراسان قرار دادید،

صمیمانه تشکر می کنم.

ناوشکن دنا عکس: اختصاصی خراسان